

መጽሐፈ ኢዮኤል እና የሎዶቅያ ሰባተኛ ቀን አድሼንቲስት ቤተ ክርስቲያን - ቁጥር አስራ ስድስት

Jeff Pippenger
2025-12-22

ቁጥር አስራ ስድስት

በዋናው ርዕስ ላይ ከመግባቱ በፊት እንዲህ ብዙ ቃላት ስለ ተጠቀምሁ ይቅርታ እጠይቃለሁ። የዮኤልን መጽሐፍ በቀጥታ ስንመለከት ልጠቀምበት የምፈልገው አመክንዮ አስፈላጊ ክፍሎች የሆኑ አንዳንድ ትንቢታዊ መስመሮች በቦታቸው እንዲቀመጡ እመኛለሁ። ቀደም ሲል በዮኤል መጽሐፍ “ተቈረጠ” ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጥ ቃል፣ በአብርሃም ዘመን ቃል ኪዳንን ለማጽናት በሚውል የመሥዋዕት ሥርዓት ውስጥ መሠረቱን እንደሚያገኝ ጠቅሼ ነበር።

እናንተ ሰባተኛውን ሆይ፣ ንቁ እና አልቅሱ፤ ወይን ጠጅ ጠጪዎች ሁሉ ሆይ፣ ስለ አዲሱ ወይን ዋይ በሉ፤ ከአፋችሁ ተቈርጦአልና። ኢዮኤል 1፡5።

የዕብራይስጡ “cut off” ቃል H3772 ነው፣ እርሱም መሠረታዊ ሥር ሲሆን ትርጉሙም ‘መቁረጥ (ማለትም ማጥፋት)፣ ወይ ታች መቁረጥ ወይም ለሁለት መለየት)፤ በተዘዋዋሪ ምልክት ማጥፋት ወይም መብላት፤ በተለይም ቃል ኪዳን መግባት (ይህም ማለት ኅብረት ወይም ውል ማድረግ፣ በመጀመሪያ ሥጋን በመቁረጥና በተከፈሉት ክፍሎች መካከል በማለፍ)።’

የ“cut off” የሚለውን የStrong’s ትርጉም በሰዎች አንጻር “መሠረታዊ ሥር” ብሎ እንደሚጠራው እንደሚታወቅ። ይህ እንዲሁ ሲሆን፣ ከቃል ኪዳንና ከአብርሃም ጋር የተያያዘው መቁረጥ፣ የቃል ኪዳን ብርሃን ከቃሉ ጋር የተጠበቀ መሆኑን ያሳያል፤ ያም ብርሃን በታሪካዊው መሠረታዊ ሥር ተገልጦ ተቀምጧል። “መቁረጥ” በቃል ኪዳን ታሪክ አንጻር ሲታይ፣ በመሠረታዊ ሥሮቹ ላይ የተመሠረተ ትንቢታዊ ምልክት ነው፤ እንዲሁም በሰዎች አንጻር ደግሞ እንደ መሠረታዊ ሥር ተለይቶ ይታወቃል።

በአምስተኛው ቁጥር ያለው አዋጅ፣ በ“አዲስ ወይን” የተወከለው የኋለኛው ዝናብ መልእክት እንደሌላቸው ብቻ ሳይሆን፣ ሥርዓተ-ቃላቸውን “ቀደምታዊ ሥሮች” እስከ አብርሃም ድረስ የሚያዘምኑ የኪዳን ሕዝብ ቢሆኑም፣ በዚያን ጊዜና በዚያን ስፍራ እንደ እግዚአብሔር የኪዳን ሕዝብ የተጣሉ መሆናቸውን ደግሞ ይገልጣል።

በምድረ በዳ ውስጥ በአርባ ዓመታት የሞተው ትውልድ፣ መሠረታዊ ሥሮቹን ወደ አብርሃም፣ ማለትም የብዙ አሕዛብ አባት፣ ያደርስ ነበር። ከኢያሱ ጋር ወደ ተስፋይቱ ምድር የገባው ትውልድም መሠረታዊ ሥሮቹን ወደ አብርሃም ያደርስ ነበር። ክርስቶስን የሰቀሉት አይሁድ መሠረታዊ ሥሮቻቸውን ወደ አብርሃም ያደርሱ ነበር። ከጨለማው ዘመን የወጡት ፕሮቴስታንቶችም፣ ከዚያም በ1844 እንደ እግዚአብሔር የተመረጡ የቃል ኪዳን ሕዝቦች ተፈትነው የተላለፉት፣ መሠረታዊ ሥሮቻቸውን ወደ አብርሃም ያደርሱ ነበር። በ1844 ጥቅምት 22 ቀን ወደ ቅድስተ ቅዱሳን የገባው የሚለራይት ፊላዴልፊያ ንቅናቄ መሠረታዊ ሥሮቹን ወደ አብርሃም ያደርስ ነበር። በ1863 ኢያሪኮን እንደገና የገነባው የሚለራይት ሎዶቅያ ንቅናቄ መሠረታዊ ሥሮቹን ወደ አብርሃም ያደርስ ነበር። በቅርቡ በሚመጣው የእሁድ ሕግ ጊዜ ከጌታ አፍ የምትተፋው የሎዶቅያ ሰባተኛ ቀን አድሼንቲስት ቤተ ክርስቲያን መሠረታዊ ሥሮቿን ወደ አብርሃም ታደርስ ነበር። እነዚህ ትውልዶች ሁሉ የወይኑን ቦታ ምሳሌ ፈጽመዋል ወይም ይፈጽማሉ።

በኢዮኤል ውስጥ ያሉት ሰካራዎች እንደ እግዚአብሔር ሕዝብ እንደ ተጣሉ እና የኋለኛው ዝናብ መልእክት እንደሌላቸው ለማወቅ ይነቃሉ። ከዚያም ተቃራኒው እውነት ይሆናል። ኢዮኤል “የክብር አክሊሎች” እንደሚለብሱ የሚለያቸው እነዚያ ከዚያ በኋላ ወደ ኪዳን ይገባሉ፤ ይታተማሉ እና እንደ መባ ወደ ላይ ይነሣሉ። በእግዚአብሔርና በተመረጠ ሕዝብ መካከል በመጀመሪያ የጸናው ኪዳን፣ በእሁድ ሕግ የሚጀምረው በእግዚአብሔር ሕዝብ የመጨረሻ መሥዋዕት ላይ በሚወከለው በዚያው “መቄረጥ” ተጀመረ። መቄረጡ የስንዴና የእንክርዳድ መለዎት ነው። እንክርዳዱ ተጥሎ ወደ እሳት ይጣላል፤ ስንዴውም እንደ ጴጥሎቆስጦስ የመጀመሪያ ፍሬ የስንዴ መባ ሆኖ አንድ ላይ ይታሰራል፤ ከዚያም “እንደ ቀድሞ ዓመታት” ወደ ላይ ይነሣል።

አብርሃም ያገኘውን ቃል ኪዳን ለመወከል በተለምዶ የሚጠቁሙ አራት ቦታዎች አሉ። በዘፍጥረት ምዕራፍ 12 አብርሃም “ተጠርቶ” ታላቅ ሕዝብ እንዲሆን የሚያደርገው ተስፋ ተሰጠው። ይህ የቃል ኪዳን ክፍል አይደለም፤ ነገር ግን የተስፋው ጥሪ ነው። በዚያን ጊዜ ስሙ አብራም ነው፤ ምክንያቱም ከቃል ኪዳን የገናኙት ምልክቶች አንዱ የስም ለውጥ ነው። የአብራም ስም ከእነዚያ አራቱ የቃል ኪዳን ደረጃዎች ሦስተኛው ውስጥ ይለወጣል።

እግዚአብሔር ለአብርሃም ተስፋ በሰጠ ጊዜ፣ ከእርሱ የሚበልጥ ማንም ስላልነበረ የሚምልበት፣ በራሱ ማለ፤ እንዲሁም አለ፡- “በእርግጥ እባርክሃለሁ፣ እጅግም አበዛሃለሁ።” እንዲሁም እርሱ በትዕግሥት ከጸና በኋላ ተስፋውን አገኘ። ሰዎች እንዲያው ከእነርሱ በሚበልጥ ይምላሉና፤ ለእነርሱም ማረጋገጫ የሚሆን መሐላ የክርክር ሁሉ ፍጻሜ ነው። ስለዚህም እግዚአብሔር፣ ለተስፋው ወራሾች የምክሩን የማይለወጥነት ከዚያ ይልቅ አብዝቶ ሊያሳያቸው ስለፈቀደ፣ በመሐላ አረጋገጠው፤ ይህም እግዚአብሔር ሊወሰድባቸው በማይቻልባቸው በሁለት የማይለወጡ ነገሮች፣ እኛ መሸሸጊያ እንድናገኝ ሸሽተን በፈታችን በተቀመጠው ተስፋ እንድንጸናና ብርቱ ማጽናኛ እንዲኖረን ነው። ይህንም ተስፋ እንደ ነፍስ መልህቅ፣ ጸኑና የማይናወጥ ያለ፣ ከመጋረጃውም ውስጥ ወደሚገባ እንደዛለን፤ ቀዳሚውም ስለ እኛ ወደዚያ ገብቶአል፣ እርሱም ኢየሱስ ነው፤ ለዘላለምም እንደ መልክ ዴዴቅ ሥርዓት ሊቀ ካህናት ሆኖ ተሾሞአል። ዕብራውያን 6፡13-20።

ጥሪው እግዚአብሔር ለአብራም የሰጠው ተስፋ ነበር፣ ከዚያም በኋላ በመጣው “መሐላ” ሁለተኛ ምስክር ሰጠ። ከዚያ በኋላ የመጣው “መሐላ” በሦስት ዓይነት የተዋቀረ ነበር። የተስፋ ጥሪው የመጀመሪያው እርምጃ ከሆነ በኋላ፣ ሁለተኛው፣ ሦስተኛውና አራተኛው እርምጃዎች እግዚአብሔር ከተመረጠ ሕዝብ ጋር ያደረገው ትክክለኛው በሦስት ክፍል የተገለጠ ቃል ኪዳን ናቸው። በዘፍጥረት አሥራ አምስት እግዚአብሔር የተከፈሉ እንስሳት መካከል ብቻውን በማለፍ መሬትን ለአብርሃም ዘር ያለ ሁኔታ በመስጠት የሚያረጋግጥ ድራማዊ ሥርዓት ውስጥ ቃል ኪዳንን በመደበኛ ሁኔታ “ቈረጠው” (አቆመው)። የተስፋይቱ ምድር በሁለት ወንዞች መካከል ያለች ምድር እንደ ሆነች ተወክላ ነበር፤ የግብፅ ወንዝና የኤፍራጥስ ወንዝ። የዚህ በሦስት ክፍል የተገለጠ ቃል ኪዳን የመጀመሪያው እርምጃ ለሁለት ወንዞች ያለውን ትንቢታዊ ምልክትነት እና ከዚያ ምልክት ጋር የተያያዘውን ሁሉ በቀጥታ ይጠቅሳል። መንፈሳዊ እንግዳነት የኡላይንና የሕዴቄልን ወንዞች አሁን በፍጻሜ ሂደት ላይ እንዳሉ ክስተቶች ሲያመለክት፣ እነዚያ ሁለት ወንዞች በአብራም ትንቢት ውስጥ ተምሳሌት ሆነው ነበር። መድረኩ በአብራም ሁለት ወንዞች መካከል ነው፤ እነርሱም ከዳንኤል ሁለት ወንዞች ጋር በአንድ ሲያደርጉ አራት ወንዞች ይሆናሉ፣ ምክንያቱም የክርስቶስ ድምፅ የብዙ ውኆች ድምፅ ነው።

በዚያው ቀን እግዚአብሔር ከአብራም ጋር ቃል ኪዳን አደረገ፣ እንዲሁም አለ፤ ለዘርህ ይህን ምድር ከግብፅ ወንዝ ጀምሮ እስከ ታላቁ ወንዝ፣ እስከ ኤፍራጥስ ወንዝ ድረስ ሰጥቻለሁ፤ የቄናውያንን፣ የቄንዝያውያንን፣ የቀድሞናውያንን፣ የኬጢያውያንን፣ የሬርዛውያንን፣ የራፋይምን፣ የአሞራውያንን፣ የከነዓናውያንን፣ የጌርጌሳውያንን፣ የኢያቡሳውያንንም። ዘፍጥረት 15፡18-21።

ለአብራም የተስፋ የተሰጠቸው ምድር በመጨረሻዎቹ ዘመናት በአሥር ነገሥታት የሚወከለው መላው ዓለም ነበረች፤ በቃል ኪዳኑ መጀመሪያ ዘመናት ግን እንደ አሥር ነገዶች እንጂ እንደ ነገሥታት አልተዘረዘረችም። አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ከመላው ዓለም ጋር በግጭት ውስጥ ይሆናሉ። ከዚያም ዓለም ሁሉ በራዕይ አሥራ ሰባት ላይ በምድር አሥራ ነገሥታት ላይ የምትነግሠው ቀይ ቀለም ያላት ጋለሞታ አመራር ሥር ባለ ዓለም አቀፍ መንግሥት አማካኝነት የእሑድ አምልኮ ማስገደድ ፈተና ሂደት ውስጥ ትገባለች። በአብራም ጋር የአውሬው ምስል የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ምልክት በግብፅ ወንዝ፣ ይህም የመንግሥታዊ አሠራር ምልክት ሲሆን፣ እና በባቢሎን ወንዝ፣ ይህም የቤተ ክርስቲያናዊ አሠራር ምልክት ነው፣ ተወክሏል።

ከእነዚህ ነገሮች በኋላ የእግዚአብሔር ቃል በራዕይ ወደ አብራም መጣ እንዲሁም አለ፤

አብራም ሆይ፡ አትፍራ፤ እኔ ጋሻህ ነኝ፡ እጅግም ታላቅ ዋጋህ ነኝ።

አብራምም እንዲህ አለ፤ ጌታ እግዚአብሔር ሆይ፡ እኔ ልጅ ሳይኖረኝ እየሄድሁ ሳለሁ፡ ምን ትሰጠኛለህ? የቤቴም መጋቢ ይህ የደማስቆ ኤልዓዛር ነው። አብራምም እንዲህ አለ፤ እነሆ፡ ለእኔ ዘር አልሰጠኸኝም፤ እነሆም፡ በቤቴ የተወለደ ሰው ወራሴ ነው። እነሆም፡ የእግዚአብሔር ቃል ወደ እርሱ መጥቶ እንዲህ አለው፤

ይህ ወራሽህ አይሆንም፤ ነገር ግን ከራስህ አካል የሚወጣው እርሱ ወራሽህ ይሆናል። ወደ ውጭም አወጣውና፡ “አሁን ወደ ሰማይ ተመልከት፤ ልትቈጥራቸው ከቻልህ ከዋክብትን ቍጠር” አለው፤ እንዲሁም፡ “ዘርህ እንዲሁ ይሆናል” አለው።

እርሱም በእግዚአብሔር አመነ፤ እርሱም ያንን ለእርሱ ጽድቅ እንደሆነ ቈጠረለት። እርሱም አለው፤

እኔ ይህችን ምድር ለርስት እሰጥህ ዘንድ ከከለዳውያን ዑር ያወጣሁህ እግዚአብሔር ነኝ።

እርሱም አለ፡- ጌታ እግዚአብሔር ሆይ፡ ይህን እንደምወርሰው በምን አውቃለሁ? እርሱም አለው፤

ለእኔም የሦስት ዓመት ጊደር፣ የሦስት ዓመት ፍየል ሴት፣ የሦስት ዓመት በግ ወንድ፣ ዋና፣ እና የርግብ ጫጫት ውሰድልኝ።

እርሱም እነዚህን ሁሉ ወስዶ በመካከላቸው ሰነጠቃቸው፡ እያንዳንዳንም ክፍል እርስ በርስ ተቃራኒ አኖረው፤ ወጪቹን ግን አልሰነጠቃቸውም። አሞራዎችም በፊሳዎቹ ላይ በወረዱ ጊዜ አብራም አባረራቸው። ፀሐይም ስትጠልቅ ከባድ እንቅልፍ በአብራም ላይ ወደቀ፤ እነሆም፡ ታላቅ ጨለማ የሞላበት አስፈሪ ሽብር መጣበት። እርሱም ለአብራም አለው፡

እርግጠኛ ሁነህ ዕውቅ፡ ዘርህ የእነርሱ ባልሆነ ምድር እንግዳ ይሆናል፤ ለእነርሱም ይገዛል፤ እነርሱም አራት መቶ ዓመት ያስጨንቁታል። ነገር ግን የሚገዙላትን ያችን ሕዝብ እኔ እፈርድባታለሁ፤ ከዚያም በኋላ ብዙ ሀብት ይዘው ይወጣሉ።

አንተም በሰላም ወደ አባቶችህ ትሄዳለህ፤ በመልካም ሽምግልናም ትቀበራለህ።

ነገር ግን በአራተኛው ትውልድ ወደዚህ እንደገና ይመጣሉ፤ የአሞራውያን ኃጢአት ገና አልሞላምና።

እናም እንዲህ ሆነ፤ ፀሐይ በጠለቀች ጊዜ ጨለማም ሆነ፤ እነሆም፡ የሚጨስ እቶንና የሚነድ መብራት በእነዚያ ቍራጮች መካከል አለፈ። ዘፍጥረት 15፡1-17።

ሙሴንና የእስራኤልን ልጆች በሌሊት በእሳት ምሰሶ በቀንም በደመና ይመራ የነበረው ያ አንዱ፣ በሚጨስ እቶንና በሚነድ ፋኖስ ሆኖ በእነዚያ “የተቈረጡ” ቍራጮች መካከል አለፈ።

እግዚአብሔርም በቀን መንገዱን ያሳያቸው ዘንድ በደመና ዓምድ በፊታቸው ይሄድ ነበር፤ በሌሊትም ብርሃን ይሰጣቸው ዘንድ በእሳት ዓምድ በፊታቸው ይሄድ ነበር፤ እነርሱም ቀንና ሌሊት ይጓዙ ዘንድ። በቀን የደመናውን ዓምድ በሌሊትም የእሳቱን ዓምድ ከሕዝቡ ፊት አላረቀም። ዘፀአት 13፣21፣ 22።

መቃጠል ያለው መብራትና የሚያጨስ እቶን የደመናውን ወይም የእሳቱን ምሳሪ ይወክላሉ፤ እንዲሁም እግዚአብሔር ከአብራም ጋር ኪዳኑን በሚያቆምባቸው ሦስቱ ደረጃዎች ውስጥ የመጀመሪያውን ደረጃ የሚመለከት ትንቢታዊ አካል ያመለክታሉ። ምዕራፍ “አትፍራ” በሚሉት ቃላት ይጀምራል፤ ምክንያቱም የመጀመሪያው መልአክ መልእክት “እግዚአብሔርን ፍሩ” የሚል ስለሆነ፤ እንደ አብራም እግዚአብሔርን የሚፈሩ ሰዎች እግዚአብሔርን መፍራት አያስፈልጋቸውም። ሆኖም ዓይነት ፍርሃት አለ፤ ምክንያቱም ሆላት ዓይነት ሰዎች አሉ።

ከዚያም በኪዳኑ ንባብ ውስጥ አብራም እግዚአብሔርን አመነ፤ ይህም እንደ ጽድቅ ተቆጠረለት። ሦስቱ መላእክት የሕንስ እንዳቀረበው የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ጋር ይመሳሰላሉ፤ እርሱም መንፈስ ቅዱስ ሰዎችን በሦስት ነገሮች እንደሚያሳውቅ ያስተምራል፤ ኃጢአት፣ ጽድቅ፣ ፍርድ። እነዚህ ባሕርያት ከሦስቱ መላእክት ጋር ይስማማሉ፤ ስለዚህ በኪዳኑ ንባብ ውስጥ እግዚአብሔርን መፍራት ከተገለጠ በኋላ፤ ሆላተኛው እርምጃ የሆነው ጽድቅ ይለየዋል፤ ከዚያም የፍርድ ማስታወጅ ይከተላል፤ ይህም ሦስተኛው የመንፈስ ቅዱስ ሥራ እና የሦስተኛው መልአክ መልእክት ነው። የኪዳኑ የመጀመሪያ እርምጃ የመጀመሪያውን መልአክ መልእክት ይመስል ነበር፤ ይህም ሆላተኛው የሦስቱም መልእክቶች ፍራክታል ነው። የኪዳኑ ሂደት ሦስቱ እርምጃዎች የራዕይ አሥራ አራት ሦስቱን መላእክት ይወክላሉ።

አብራም ሆላተኛውን መልአክ የሚያመለክት እንደ ጻድቅ ከተቆጠረ በኋላ፤ መሥዋዕት ያዘጋጃል፤ ምክንያቱም መሥዋዕቱ የፍርድ ሰስተኛው እርምጃ ከመድረሱ በፊት በቅድሚያ ያዘጋጃል። ያ መሥዋዕት እንደ ዓላማ የሚነሳውን የሚልክያስ ምዕራፍ ሦስት የሌዋውያን መሥዋዕት ይወክላል። በሙሴ ሕይወት ያሉት ሦስቱ የአርባ ዓመት ዘመናት የሶስቱን መላእክት መልእክቶች እንደሚወክሉ ሆላ፤ የሙሴ የመጀመሪያው አርባ ዓመት ደግሞ የሶስቱ መላእክት መልእክት ሦስቱን እርምጃዎች ሆላ ይዟል።

የሙሴ ምስክርነት የሚጀምረው በወላጆቹ እግዚአብሔርን በመፍራታቸው ነው፤ (ይህም የመጀመሪያው እርምጃ ነው)፤ ከዚያም በምስላዊ ፈተና ይቀጥላል። ሆላተኛው እርምጃ ምስላዊ ፈተናን ያካትታል፤ ይህም በዳንኤል ምዕራፍ አንድ እንደተከናወነው ነው። በዚያ ዳንኤል መጀመሪያ እግዚአብሔርን ፈርቶ የባቢሎንን ምግብ መብላት እንዳይበላ እምቢ አለ፤ ከዚያም በሰውነቱ ገጽታ መሠረት ተፈተነ። ከዚያም ለዳንኤል ከሦስት ዓመት በኋላ በንጉሥ ናቡከደነፆር የመጣው ሦስተኛው ፈተና ነበር፤ እርሱም የሰሜን ንጉሥና የእሑድ ሕግ ምልክት ሲሆን፤ ይህም የሦስተኛው መልአክ መልእክት ነው።

የሙሴ ወላጆች እግዚአብሔርን ፈርተው በውኃ ውስጥ በታቦት ውስጥ አኖሩት፤ የፈርዖንም ሴት ልጅ ሆኗቸውን እንድታይ ተመራች፤ ከዚያም ሕፃኑ እንዲድን በሚያስገኝ ወገን ፍርድ ሰጠች። የሙሴ ሕይወት መጀመሪያ እግዚአብሔር ከሰው ዘር ጋር ያደረገው ቃል ኪዳን ምሳሌ ነበር፤ ከዚያም የሙሴ አማካይነት እግዚአብሔር ከሰው ዘር ውስጥ ከተመረጠ ሕዝብ ጋር ደግሞ ቃል ኪዳን አደረገ። የኖኅ ከሰው ዘር ጋር ያደረገው ቃል ኪዳን ታላቁን ብዙ ሕዝብ ይወክላል፤ የሙሴም ከተመረጠ ሕዝብ ጋር ያደረገው ቃል ኪዳን አንድ መቶ አርባ አራቱን ሺህ ነው። አብራም ቃል ኪዳኑን ለማጽናት ያቀርበው ዘንድ የታዘዘው መሥዋዕት፤ ከዘመናት በኋላ የአብራምን ትንቢት በፈጸመው በሙሴ ላይ እንደታየው ሆላ፤ የኖኅን ቃል ኪዳን ምልክት ይሸከም ነበር።

መሥዋዕቱ ከአምስት የተለያዩ እንስሳት የተዋቀረ ነበር፤ የሦስት ዓመት ጊደር፣ የሦስት ዓመት ፍየል፣ የሦስት ዓመት በግ፣ ዋና ስንደ ጫጭት ርግብ። ወፎቹ ሙሉ ሆነው ተተዉ፤ ጊደሩም፣ በጉም እና ፍየሉም በሆላት ተከፍለው “ተቆረጡ”። ይህ መሥዋዕት በመጨረሻዎቹ ቀናት ለሰው ዘር እንደ ዓይነተ ምልክት ፈተና የሚሆን

ሰንደቅ መከፍ ይወክላል። ለፈርዖን ልጅ የታየው የሚታይ ምልክት በታቦቱ ውስጥ ያለው ሕፃን ሙሴ ነበር። ታቦቱ በታቦቱ ውስጥ ባሉት ስምንት ነፍሳት ይወክላል። “ስምንት” የሚለው ቍጥር የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ሰንደቅ ከሚያመለክቱ ትንቢታዊ ባህርያት አንዱ መሆኑ ተመሥርቶአል። እነዚህን አምስት የእንስሳት መሥዋዕቶች በሚያስቡበት ጊዜ፣ ከእነርሱም ሦስቱን በሁለት ብትከፍሉ፣ መሥዋዕታችሁ እንደ ኖኅ ምሳሌ ስምንት ክፍሎችን ያካትታል፤ ከዚያም በአብራም መሥዋዕት ውስጥ ይረጋገጣል።

እነዚያ አምስቱ እንስሳት በእግዚአብሔር እንዳዘዘው ጊዜ በተከፈሉ ጊዜ፣ ቁጥር “ስምንትን” ይወክላሉ፤ በዚህም እንዲሁ፣ በመርከቤቱ ላይ ባሉት “ስምንት” ነፍሳት የተመሰሉትን በዓለም መጨረሻ የሚኖሩትን እነዚያን ነፍሳት ይወክላሉ። የግርዛት ምልክት፣ እርሱም በአብራም ሦስት-እጥፍ ኪዳን ውስጥ ሁለተኛው ደረጃ ሲሆን፣ ከልደት በኋላ በ“ስምንተኛው” ቀን ሊፈጸም ይገባ ነበር፤ ይህም ሥርዓት በጥምቀት ተተካ፣ እርሱም በ“ስምንተኛው” ቀን የተፈጸመውን የክርስቶስን ትንሣኤ ይመስላል። ቁጥር “ስምንት” በኖህና በሙሴ ኪዳኖች ውስጥ የተመሠረተ መለያ ባሕርይ ነው፤ እነርሱም እንደ ሰንደቅ መሥዋዕት ከፍ ከፍ የሚደረጉትን አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ይመስላሉ፤ እነርሱም ከሰባቱ የሆነው “ስምንተኛው” ናቸው።

እነዚያ አምስቱ እንስሳት በመርከቡ ላይ ባሉት “ስምንቱ” የሚመሰሉትን አምስቱን ጥበበኛ ድንግልናዎች ይወክላሉ፤ እነርሱም ሞትን ሳያዩ ከአሮጌው ዓለም ወደ አዲስ ዓለም ያልፋሉ።

የአብራም መሥዋዕት ንጹሕ መሥዋዕት ነበረ፣ ምክንያቱም በመሥዋዕቱ ውስጥ ያሉት እንስሳት ሁሉ ንጹሐን እንስሳት ነበሩ፤ በአንድነትም ለሙሉ የሚቃጠሉ መሥዋዕቶች የሚያገለግሉ ዋና እንስሳትን ይወክላሉ። የመጀመሪያው መልአክ መልእክት ፈጣሪን ማምለክ የሚያዝዝ ትእዛዝን ያካትታል፤ የአብራም ትንቢት በሙሴ ዘመን ሲፈጸም ሊቋቋም የነበረው የመቅደስ አገልግሎት ዋና ዋና የመሥዋዕት እንስሳት እንደ የአምልኮ መሥዋዕቶች ቀርበዋል፤ በተመሳሳይ ጊዜም ፈጣሪን ማምለክ የሚጠራውን የመጀመሪያውን መልአክ ጥሪ ደግሞ በምሳሌ ያመለክታሉ።

ቁጥር አሥራ ስምንት በግልጽ እንዲህ ይላል፤ “በዚያ ቀን ጌታ ከአብራም ጋር ኪዳን አደረገ።” ይህም የራእይ አሥራ አራት ያሉትን ሦስቱን መላእክት የሚወክሉ ሦስት ደረጃዎች መካከል የመጀመሪያውን ያመለክታል። በዘፍጥረት አሥራ አምስት ያለው የኪዳን ደረጃ የራእይ አሥራ አራት የመጀመሪያውን መልአክ መልእክት ይወክላል፤ ከዚያም በዘፍጥረት አሥራ ሰባት የሚገኘው የአብራም ኪዳን ሁለተኛ ደረጃ የሚወክለው ሁለተኛ መልአክ ይከተላል።

በሁለተኛው እርምጃ ላይ፣ የአብራም ስም ወደ አብርሃም ተለወጠ። አብራም ማለት “አባት ከፍ ተደርጎአል” ማለት ሲሆን፣ አብርሃም ደግሞ “የብዙ አሕዛብ አባት” ማለት ነው። በአብራም ጥሪ ውስጥ ታላቅ ሕዝብ እንዲሆን የተሰጠው ተስፋ ነበር፤ ነገር ግን ያ ተስፋ የጸና የቃል ኪዳን ማረጋገጥ ያገኘው የአብራም ስም በተለወጠ ጊዜ ነበር። ከዚያም የተመረጠ የቃል ኪዳን ሕዝብ የመጀመሪያ አባት ሆነ። ቀጣዩ እርምጃ ይስሐቅን ለመሥዋዕት ሲያቀርብ አብርሃም በመፈተኑ ሰስተኛውን የመልአክ መልእክት አምሳል አድርጎ አሳየ፤ ይህም የመስቀሉን አምሳል ነበር፣ መስቀሉም የ1844 ጥቅምት 22ን አምሳል ነበር፣ ይህም ደግሞ የእሑድ ሕግን ያመለክታል—ይህም ሰስተኛው የመልአክ መልእክት ነው። ያ ሰስተኛ የቃል ኪዳን እርምጃ በ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 ተፈጻሚ፣ እናም በዘፍጥረት ምዕራፍ 22 ተቀምጦ ቀርቧል።

በሁለተኛው ደረጃ፣ እርሱም የሁለተኛው መልአክ መልእክት በሆነው፣ የአብራም ስም በሚለወጥበት ጊዜ፣ የግርዛት ሥርዓት እንደ የቃል ኪዳን ሕዝብና ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸው ግንኙነት “ምልክት” ሆኖ ይመሠረታል። የእግዚአብሔር ሕዝብ የሚታተሙትም በሁለተኛው መልአክ መልእክት ታሪክ ውስጥ ነው። በእሑድ ሕግ የተወከለው በሦስተኛው መልአክ መልእክት እንደ ባንዲራ ከፍ ከፍ ይደረጋሉ፤ ነገር ግን የሚታተሙት ከእሑድ ሕግ ጥቂት ቀደም ባለው ዘመን ውስጥ ነው፤ ይህም በሚለራዊት ታሪክ መሠረት፣ በጥቅምት 22፣ 1844 በሩ ከመዘጋቱ ቀደም ብሎ ይሆናል።

ከ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 ቀን በደረሰው የሦስተኛው መልአክ መምጣት ጋር የተፈጸመውን የ2300 ዓመት ትንቢት የጀመሩት ከባቢሎን የወጡት ሦስቱ አዋጆችም እንዲሁ ናቸው። ቤተ መቅደሱ በሁለተኛው አዋጅ ታሪክ ውስጥ ተፈጽሞ ነበር፤ ከመጀመሪያው በኋላ ነገር ግን ከሦስተኛው በፊት። መሠረቶቹ በመጀመሪያው አዋጅ ዘመን ተጣሉ፣ የቤተ መቅደሱም ሕንፃ በሁለተኛው አዋጅ ታሪክ ውስጥ ተፈጸመ። በ457 ዓ.ዓ. የወጣው ሦስተኛው አዋጅ የ2300 ዓመቱን ጊዜ ጀመረ፤ አዋጁ ራሱ ግን ለአይሁድ ብሔራዊ ሉዓላዊነትን መለሰ። በሦስተኛው የመንገድ ምልክት ላይ መንግሥት ይቋቋማል፤ ይህም በሦስተኛው አዋጅ ላይ ብሔራዊ ሉዓላዊነት በመመለሱና በእሁድ ሕግ ጊዜ ድል አድራጊቱ ቤተ ክርስቲያን እንደ ዐርማ ከፍ በማለቷ የተወከለ ነው።

ሦስተኛው አዋጅ በጥቅምት 22፣ 1844 ሦስተኛው መልአክ ወደ ጋብቻው መምጣቱን በምሳሌ ያመለክት ነበር። ሙሽሪቱ ራሷን የምታዘጋጀው ከጋብቻው በፊት እንጂ በጋብቻው ጊዜ አይደለም። የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ማጎተም መቀበል በትንቢታዊ ሁኔታ እንደ አውሬው ምስል ፈተና ተወክሎ በተገለጸው የጊዜ ዘመን ውስጥ፣ ከእሁድ ሕግ በፊት በቅርብ ጊዜ ይፈጸማል። የአውሬው ምስል ፈተና የምሕረት ዘመን ከመዘጋቱ በፊት ማለፍ ያለብን ፈተና መሆኑ ተነግሮናል።

“ጌታ የአውሬው ምስል የምሕረት ጊዜ ከመዘጋቱ በፊት እንደሚቋቋም በግልጽ አሳይቶኛል፤ ምክንያቱም ይህ ለእግዚአብሔር ሕዝብ ታላቁ ፈተና ሊሆን ነውና፣ በእርሱም የዘላለማዊ ዕጣቸው ይወሰናል። አቋምህ እንዲህ ያለ የተደበላለቀ የአለመጣጣም ድብልቅ ስለሆነ የሚታለሉ ጥቂቶች ብቻ ይሆናሉ።”

“በራእይ 13 ይህ ርእስ በግልጽ ቀርቦአል፤ [ራእይ 13:11-17 ተጠቅሷል]።”

“ይህ የእግዚአብሔር ሕዝብ ከመታተማቸው በፊት ሊያልፉበት የሚገባቸው ፈተና ነው። ሕጉን በመጠበቅና ሐሰተኛ ሰንበትን ለመቀበል በመከልከል ለእግዚአብሔር ታማኝነታቸውን ያረጋገጡ ሁሉ ከጌታ ከእግዚአብሔር ይሖዋ ባንዲራ በታች ይሰለፋሉ፣ የሕያው እግዚአብሔርንም ማጎተም ይቀበላሉ። ከሰማይ የመጣቸውን እውነት የሚተዉና የእሁድን ሰንበት የሚቀበሉ ግን የአውሬውን ምልክት ይቀበላሉ።” Manuscript Releases, volume 15, 15.

በ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 ቀን ደጂ ተዘጋ፤ ይህም በእሁድ ሕግ ጊዜ የሚሆነውን የተዘጋ ደጅ ያመለክታል። እህት ዋይት የአውሬው ምስል ፈተና የምንያልፈው “ከፈተናው ጊዜ መዝጊያ በፊት” መሆኑን ትገልጻለች፤ እንዲሁም ይህ ፈተና ዘላለማዊ እጣችን የሚወሰንበት መሆኑን ትናገራለች። ከእሁድ ሕግ በፊት ሙሽሪቱ ራሷን ታዘጋጃለች፤ ይህም ተገቢውን የሠርግ ልብስ መያዝን ይጠይቃል፤ ይህም ልብስ በኪዳኑ መልእክተኛ የማጥራት እሳት ሊነጻ የሚገባው ነው። ማጎተሙ ከሠርጉ በፊት ይደረጋል፤ ከዚያም በእሁድ ሕግ ጊዜ ሠርጉ ይፈጸማል።

እህት ዋይት ማጎተም መቀበል ሰው በእውነት ውስጥ በአእምሮም ሆነ በመንፈስ መጽናት እንደሆነ ትገልጻለች። ከዚህም በላይ፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ ‘ሲታተም’፣ ‘በዚያን ጊዜ’ የእግዚአብሔር ፍርዶች ማንቀጥቀጥ እንደሚመጣ ትገልጻለች። ማንቀጥቀጡም በራእይ አሥራ አንድ የተጠቀሰው የምድር መንቀጥቀጥ ላይ የሚጀምሩት ፍርዶች ናቸው፤ ይህም በዩናይትድ ስቴትስ ያለው የእሁድ ሕግ ነው።

መለራዊው ቤተ መቅደስ በ“እኩለ ሌሊት ጩኸት” ተጠናቀቀ፤ ይህም ማጎተሙ ከፍርድ ሦስተኛው መንገድ ምልክት በፊት እንደሚደረግ ይለይታል። በአብርሃም ቃል ኪዳን ውስጥ የፍርድ ሦስተኛው ደረጃ ይስለቅ በሞርያ ተራራ ላይ መሆኑ ነበር፤ ይህም በመስቀል ላይ ክርስቶስን ብቻ ሳይሆን በሚልክያስ ሦስት የሌዋውያንን መሥዋዕት ደግሞ ይወክላል።

እርሱም ብርን እንደሚያቀልጥና እንደሚያነጻ ሰው ተቀምጦ ይኖራል፤ የሌዊንም ልጆች ያነጻቸዋል። እንደ ወርቅና እንደ ብርም ያጠራቸዋል፤ እነርሱም ለእግዚአብሔር በጽድቅ መባ ያቀርቡ ዘንድ። በዚያን ጊዜም

የይሁዳና የኢየሩሳሌም መባ እንደ ቀድሞ ዘመንና እንደ ጥንት ዓመታት ለእግዚአብሔር ደስ የሚያሰኝ ይሆናል።

እኔም ለፍርድ ወደ እናንተ እቀርባለሁ፤ በአስማተኞችም ላይ፤ በዝሙተኞችም ላይ፤ በሐሰት ማሉትም ላይ፤ የተቀጣሪውን ደመወዝ የሚገፉትን፤ መበለቲቱንና አባት የሌለውን የሚጨቁኑትን፤ እንግዳውንም ከመብቱ የሚያገሉትን፤ እኔንም የማይፈሩትን በፍጥነት የሚመሰክር ምስክር እሆናለሁ። ይላል የሠራዊት ጌታ። ሚልክያስ 3፡3-5።

ከማንጻት ሂደቱ በኋላ፤ መሥዋዕቱ ከዚያ “በኋላ” እንደ ቀድሞው ዘመን ይሆናል፤ መሥዋዕቱም በፍርድ የመጨረሻው ተግባር ወቅት ይዘጋጃል። ምክንያቱም ያን ጊዜ ነው የነጹና እንደ መሥዋዕት የተዘጋጁ ሌዋውያን፤ ክርስቶስ “ፈጣን ምስክር” ሊሆንባቸው ካለው ሞቾች ደናግል ጋር የሚነጻጸሩት። “ፈጣኑ ምስክር” ለሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን “የታላላቅ ምስክር” የሆነው ነው፤ እርሱም ሸብናን እንደ ኪስ ወደ ሩቅ ሜዳ የሚወረውረው፤ ሎዶቅያውያንንም ከአፍ ውስጥ በብርቱ የሚተፋቸው ነው። የስንዴና የእንክርዳድ መለየት ፈጣን ይሆናል። ምክንያቱም የመጨረሻዎቹ እንቅስቃሴዎች ፈጣኖች ናቸውና። ያ ፈጣን መልእክተኛ በሚልክያስ ምዕራፍ ሦስት ወደ ቤተ መቅደሱ በድንገት የሚመጣው እርሱ ነው።

በሚልክያስ ውስጥ “እንደ ቀድሞት ዘመናት” የተጠቀሰው የመሥዋዕቱ ከፍ መደረግ፤ የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ሰዎች ሰንደቅ ከፍ መደረግ ነበር፤ የሁለቱ የዲንጫቆስጫ የማወዛወዝ እንጀራዎች መሥዋዕት ከፍ መደረግ ነበር፤ በምድረ በዳ በምሰሶ ላይ የተሰቀለው እባብ ከፍ መደረግ ነበር፤ በመስቀል ላይ የክርስቶስ ከፍ መደረግ ነበር፤ እንዲሁም ሁሉም ዓለም እየተደነቀና እያስደነቀ ሳለ ሳድራቅ፤ ሜሳቅና አቤድና፤ ከክርስቶስ ጋር በእሳት እቶን ውስጥ ከፍ መደረጋቸው ነበር፤ ይህም የ1843 ሰንጠረዥ ሕትመትና ለ1850 ሰንጠረዥ የታሰበው ዓላማ ነበር።

በአብርሃም ቃል ኪዳን ሁለተኛው ደረጃ ውስጥ የግርዛት ሥርዓት ተመሥርቶ እና በግዴታ ተፈጻሚ ሆነ፤ እንዲሁም የቃል ኪዳን ምልክት ሆነ። አብርሃም ከሙሴ በተለየ ሁኔታ ይስሐቅን ወዲያውኑ ገረዘው፤ ስለዚህ በሦስተኛው ደረጃ እንደ መሥዋዕት ባቀረበው ጊዜ ይስሐቅ ምልክቱን ይወክል ነበር። ያ ምልክት በኋላ በጥምቀት ይተካ ነበር፤ እነዚህም ሁለቱ በአንድነት ስለ መስቀሉ ምልክት ሁለት ምስክሮችን ይሰጣሉ።

“በሕያው እግዚአብሔር ሕዝቡ ግንባር ላይ የሚቀመጠው ማንተም ምንድር ነው? ይህ ሰው ዓይን ሳይሆን መላእክት ሊያነቡት የሚችሉት ምልክት ነው፤ ምክንያቱም አጥፊው መልአክ ይህን የቤዛነት ምልክት ማየት አለበት። አስተዋዩ አእምሮ በጌታ የማደግ ወንዶችና ሴቶች ልጆች ላይ የቀራንዮ መስቀል ምልክት አይቷል። ከእግዚአብሔር ሕግ መተላለፍ የሚመጣው ኃጢአት ተወግዶአል። የሰርግ ልብስ ለብሰዋል፤ ለእግዚአብሔርም ትእዛዛት ሁሉ ታዘዥኝና ታማኞች ናቸው።” Manuscript Release, number 21, 51.

በዘፍጥረት አሥራ አምስት ውስጥ ባለው የቃል ኪዳን የመጀመሪያ እርምጃ፤ አራት መቶ ዓመታት በባርነት ስለ መኖር የጊዜ ትንቢት ተለይቶ ይታያል፤ ጳውሎስም ይህንን ዘመን አራት መቶ ሠላሳ ዓመታት እንደሆነ ይገልጻል። የጳውሎስ ቆጠራ በዘፀአት አሥራ ሁለት ካለው ጥሪ ይጀምራል፤ ምክንያቱም የአብራምን የእንግድነት ዘመን በዚያ ውስጥ አካትቶአልና። በጥልቀት ሲመረመር፤ አራት መቶው ዓመታት ከሠላሳው ዓመታት ጋር በተያያዘ በጳውሎስ የቀረበ አንድ ምልክት ሲሆን፤ በአብራም የቀረበው አራት መቶ ዓመታት ደግሞ ሌላ ምልክት ነው። እንግዲህ፤ የአራት መቶው ዓመት ዘመን ምንን ይወክላል? የአራት መቶ ሠላሳው ዓመት ዘመን ምንን ይወክላል? ሠላሳውስ ዓመት ምንን ይወክላል?

ምሁራኑ አራት መቶ ሠላሳው ዓመታት ወደ ሁለት የሁለት መቶ አሥራ አምስት ዓመታት ክፍሎች መከፈላቸውን በተገባው ሁኔታ አሳይተዋል፤ የመጀመሪያው ዘመን ከእስራትና ከባርነት ነጻ ነበር፤ ሁለተኛው ግን የባርነት ዘመን ነው።

አብርሃም በ75 ዓመቱ ወደ ከነዓን ገባ፤ ይስሐቅም አብርሃም 100 ዓመት ሲሆነው ተወለደ (ከ25 ዓመታት በኋላ)። ያዕቆብ ይስሐቅ 60 ዓመት ሲሆነው ተወለደ፤ ያዕቆብም 130 ዓመት ሲሆነው ወደ ግብፅ ገባ። ይህም በከነዓን 215 ዓመታትን እና በግብፅ 215 ዓመታትን ያደርሳል፤ ጠቅላላውም 430 ዓመታት ነው። ለትንቢት ተማሪ ይህ፣ ጳውሎስ እንደ አብራም ስሙ ከተለወጠው ጋር፣ ከሁለት የቃል ኪዳን ምልክቶች የሚመጡ ሁለት ምስክሮችን ይሰጣል። ጳውሎስ 430ን ይገልጻል፤ አብራምም 400ን ይገልጻል። የተዛመዱ ሁለት የዘመን ትንቢቶች መስመር በመስመር የተፈጸመው ፍጻሜ፣ ወደ እግዚአብሔር የተመረጠ ሕዝብ መቋቋም የመራው ከመጀመሪያው የቃል ኪዳን ዘመን ጋር የተያያዘ ነው።

ክርስቶስ በታሪክ ውስጥ ለብዙዎች ኪዳኑን ለአንድ ሳምንት ለማጽናት በመጣ ጊዜ፣ ያ ሳምንት እርስ በርሳቸው የተያያዙ ሁለት የዘመን ትንቢቶችን ይወክል ነበር። የጳውሎስ አራት መቶ ሠላሳ ዓመት ትንቢት፣ እንደ ክርስቶስ ሳምንት ሁለት እኩል ክፍሎች ሊከፈል ይችላል። በከነዓን የነበሩት 215 ዓመታት፣ ከዚያም በግብፅ የነበሩት 215 ዓመታት፣ በአካሉ ውስጥ የክርስቶስን ምስክርነት ለ1260 ቀናት የሚያመለክቱ፣ ከዚያም በደቀ መዛሙርቱ አካል ውስጥ የክርስቶስን ምስክርነት ለ1260 ቀናት የሚያመለክቱ ናቸው። ክርስቶስ ኪዳኑን ያጸናባቸው 2520 ቀናት ደግሞ፣ “የኪዳኑ ጠብ” የሆኑትን ሰባት ዘመናት ይወክላሉ።

ከ723 ዓ.ዓ. እስከ 1798 ድረስ 2520 ዓመታት ናቸው፤ እነዚህም ዓመታት ለ1260 ዓመታት መቅደሱንና ሠራዊቱን የሚረግጥ አረማዊነትን የሚወክሉ ሁለት የ1260 ዓመት ዘመናት ሆነው ተከፍለዋል፤ ከዚያም በኋላ ለ1260 ዓመታት መቅደሱንና ሠራዊቱን የሚረግጥ ጳጳሳዊነት ይመጣል። የክርስቶስ ሳምንት መካከል መስቀሉ ነበር፤ የሳምንቱም መካከል (538) 1260 ዓመታት የአረማዊነት ምስክርነትን ያመነጩል። ከዚያም በአረማዊነት ጳጳሳዊ ደቀ መዛሙር የሆነው የ1260 ዓመታት የአረማዊነት ምስክርነት ይከተላል። የክርስቶስ የጸጋ መንግሥት በመስቀል ላይ ኃይል ሲቀበል፣ ተቃዋሚ ክርስቶስ መንግሥት ኃይል የተሰጠውን 538 ይወክል ነበር። በመስቀሉ ላይ ቃል በቃል እስራኤል ተተወ፣ መንፈሳዊ እስራኤልም ጀመረ። በ538 ቃል በቃል አረማዊነት ተተወ፣ መንፈሳዊ አረማዊነትም ጀመረ።

የአብራም የአራት መቶ ዓመታት ትንቢት እንዲሁም አራት መቶ ሠላሳ ዓመታት ነው። እርሱ አንድና ተመሳሳይ ትንቢት ነው፤ ነገር ግን በሁለት የኪዳን ምልክቶች ቀርቦአል። እነዚያ ሁለት የተዛመዱ የዘመን ትንቢቶች በጥንታዊቷ እስራኤል የኪዳን ታሪክ መጀመሪያ ላይ የሚፈጸሙትን የእግዚአብሔር ሕዝብ ባርነትና መዳን ይለዩ ነበር። በጥንታዊቷ እስራኤል የኪዳን ታሪክ ፍጻሜ ላይ ግን አንድ የዘመን ትንቢት ከሌለው ጋር በአንድ ቀን ለአንድ ዓመት ግንኙነት ይጣጣማል፤ ስለዚህም መዳንንና ባርነትን የሚያጎሉ ሁለት የዘመን ትንቢቶችን ያመለክታል።

በጥንታዊቱ እስራኤል የመጀመርና የመጨረሻ መካከለኛ ታሪክ ውስጥ ዳንኤልን በባቢሎን ምርኮ እናገኛለን። ከዚያ የቃል ኪዳን ታሪክ፣ ባርነትንና የማዳን ተስፋን የሚለይ ከመሆኑ የተነሣ፣ የጥንቷን እስራኤል የቃል ኪዳን ታሪክ ከዘመናዊቱ እስራኤል የቃል ኪዳን ታሪክ ጋር የሚያያዝ ትንቢት ይቀርባል። በዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ ሁለት የዘመን ትንቢቶች ተለይተው ተገልጸዋል። የሙሴ “ሰባት ዘመናት” በዘሌዋውያን ሃያ ስድስት የተጠቀሰው “መሐላ” በዳንኤል 9/11 ተለይቶ ተገልጿል፤ እንዲሁም በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ያለው የቁጥር አሥራ ሦስት ጥያቄ፣ ወደ ቁጥር አሥራ አራት መልስ የሚመራ ሲሆን፣ የ2300 ዓመታት ትንቢትን ይለያል። ይህ “መሐላ” ቢጣስ “የሙሴ እርግማን” የሚሆነው በዳንኤል ዘጠኝ አሥራ አንድ ላይ ሲሆን፣ በ677 ዓ.ዓ. በደቡባዊው መንግሥት ላይ በተፈጸመ ጊዜ የተጀመረ ሲሆን፣ እንደ 2300ው ዓመታትም በጥቅምት 22 ቀን 1844 ተፈጸመ። ሁለቱም 2520 የመበተኖች በቁጥር አሥራ ሦስት ጥያቄ ውስጥ ይገኛሉ፤ የቁጥር አሥራ አራት መልስም 2300ው ነው።

እንደ ሙሴ በጥንታዊቱ እስራኤል የቃል ኪዳን ታሪክ አልፋ እንደ ነበረ፣ እና እንደ ክርስቶስ በጥንታዊቱ እስራኤል የቃል ኪዳን ታሪክ ኦሜጋ እንደ ነበረ፣ የዘመናዊቱ እስራኤል የመጀመሪያ አልፋ ታሪክም እርስ

በርሳቸው የተያያዙ ሁለት የዘመን ትንቢቶችን አካትቶ ነበር። አንደኛው ባርነትንና ግዛትን ይወክል ነበር፤ ሌላው ግን መዳንን ይወክል ነበር። በጥንታዊቱ እስራኤል የአልፋ ታሪክ ውስጥ 430 ዓመታት ወደ ሁለት እኩል ወቅቶች መከፈላቸው ክርስቶስ ቃል ኪዳንን ባጸናበት ሳምንት ውስጥ የተደገመውን ትንቢታዊ መከፈል ይወክል ነበር፤ እንዲሁም ቃል ኪዳንን ስለ መጣስ የሚመጣው እርስ በርሱ የተያያዘ የፍርድ ዘመን ወደ ሁለት እኩል ወቅቶች መከፈሉ ሁለት ምስክሮችን ያቀርባል፤ ይኸውም የዘመናዊቱ እስራኤል የአልፋ ታሪክ ተመሳሳይ ትንቢታዊ መሠረት እንዲኖረው መሆኑን ያሳያል። 2520 ዓመታትና 2300 ዓመታት በአንድ ጊዜ መጨረሳቸው፣ በመካከላቸው በእኩል የተከፈለ አንድ ትንቢት ያላቸው እርስ በርሳቸው የተያያዙ ሁለት የዘመን ትንቢቶች ሦስተኛውን ምስክር ይሰጣሉ።

ሦስት ምስክሮች ጌታ በዘመናዊት እስራኤል የአሜሪካ ታሪክ ውስጥ ከመቶ አርባ አራት ሺህ ጋር በቃል ኪዳን ሲገባ፣ በዚያ ጊዜ እርስ በርሳቸው የተያያዙ ሁለት የትንቢታዊ ጊዜ ትንቢቶች እንዲኖሩ፣ እንዲሁም በሁለት እኩል ክፍሎች የተከፈለ አንድ የተያያዘ ዘመን እንዲኖር ነፍስን ያስጠብቅ ነበር፤ ነገር ግን ይህ እንዲህ ሊሆን አይችልም፣ ምክንያቱም ጌታ ከዘመናዊት እስራኤል ጋር በቃል ኪዳን በገባ ጊዜ እጁን ወደ ሰማይ አንሥቶ ጊዜ ከእንግዲህ ወዲህ እንደማይኖር አወጀ።

የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ቃል ኪዳን በመጀመሪያው ፍሬ የስንዴ ቍርባን ሁለት የሚወዘወዝ እንጀራዎች ይወክላል። የሦስት ምስክሮች ትንቢታዊ መዋቅር፣ ከዚያም የትንቢታዊ ጊዜ ልዩነት የሌለው ባለ ሁለት እጥፍ ምስክርነት ተከትሎ፣ በአብራም ቍርባን ውስጥ ይገኛል፤ ይህም በእኩል የተከፈለች አንዲት ጊደር፣ በእኩል የተከፈለች አንዲት ፍጥጥ፣ እና በእኩል የተከፈለ አንድ አውራ በግ ሲሆን፣ ከዚያም አንዲት ዋና ስና አንዲት ርግብ ይከተላሉ።

የመጀመሪያዎቹ ሦስት መሥዋዕቶች ሁሉ በምልክታቸው ከሦስት ዓመት ጋር የተያያዙ ነበሩ፤ ይህም እነርሱ ትንቢታዊ ጊዜ የነበራቸውን ሦስት መሥዋዕቶች እንደሚወክሉ ያመለክታል። እነዚህ ሦስቱ መሥዋዕቶች ሁሉ ትንቢታዊ ጊዜ ያላቸው ብቻ ሳይሆን፣ እያንዳንዳቸውም እኩል ወደ ሁለት ዘመናት የተከፈለ ትንቢታዊ ጊዜ ነበራቸው። ዋና ስና ርግብ ከእድሜ ጋር የተያያዘ መግለጫ የላቸውም፤ ወጣቶች መሆናቸው ብቻ ያስፈልግ ነበር፣ ምክንያቱም እነርሱ በሁለት ወፎች ወይም በሁለት መንጋዎች የተወከሉትን የቃል ኪዳንን ሕዝብ የመጨረሻ ትውልድ ይወክላሉ።

ሁለቱ መንጎች ታላቁን ብዙ ሕዝብና መቶ አርባ አራት ሺህን ይወክላሉ፤ ነገር ግን ሁለቱ ወፎች ሁለተኛ ትርጉም ይይዛሉ። ርግብ ለመቅደሱ ከሚቀርቡ መሥዋዕቶች አንዱ ነው፤ ርግብ እንደ መሥዋዕት የሚለይበትን ምልክት ሲመለከቱም፣ ብዙ ጊዜ ከሁሉ በላይ የሚያመለክተው የርግብ ዓይነት ነው፤ ነገር ግን በአብራም መሥዋዕት ውስጥ ያለው ርግብ እስኪላበስ ድረስ እጅግ ወጣት የሆነ፣ ወይም ይባስ ብሎም ላባው የተነቀለ ወፍ መሆኑን ያመለክታል። በዚህ ትንቢታዊ ደረጃ ሁለቱ ወፎች ስንዴና እንክርዳድ ናቸው።

በመጨረሻው ዘመን ምልክቱ እንደ ወፍ ወደ ሰማያት ከፍ ይላል፤ ይህም የሚሆነው በዚያው ጊዜ ሁለት ርኩሳን ወፎች ክፋትን አንሥተው በሺናር በተፋኗ ላይ ሊያኖሯት በሚሄዱበት ጊዜ ነው።

ከዚያም ከእኔ ጋር ይነጋገር የነበረው መልአክ ወጥቶ እንዲህ አለኝ፤ አሁን ዓይኖችህን አንሣና ይህ የሚወጣው ምን እንደ ሆነ ተመልከት። እኔም፤ ይህ ምንድን ነው? አልሁ። እርሱም፤ ይህ የሚወጣው ኤፋ ነው አለ። ደግሞም፤ ይህ በምድር ሁሉ ያሉ ሰዎች መልክ ነው አለ። እነሆም፣ የእርሳስ መክደኛ ተነሣ፤ ይህችም በኤፋው መካከል የተቀመጠች ሴት ናት።

እርሱም፦ “ይህ ክፋት ነው” አለ። እርስዎንም በኤፋው መካከል ጣላት፤ የእርስዎንም አፍ በእርሳስ ክብደት ከደነባት።

ከዚያም ዓይኖቼን አነሣሁና ተመለከትሁ፤ እነሆም፡ ሁለት ሴቶች ወጡ፤ ነፋስም በክንፎቻቸው ውስጥ ነበረ። እነርሱም እንደ ሽመላ ክንፎች ያሉ ክንፎች ነበሯቸው፤ ኤፋውንም በምድርና በሰማይ መካከል አነሡት። ከዚያም ከእኔ ጋር ይናገር የነበረውን መልእክት፡ ይህን ኤፋ ወዴት ይሸከሙታል? አልሁት። እርሱም፡ በሰናዖር ምድር ቤት ይሠሩለት ዘንድ ነው፤ በዚያም ይጸናል፤ በራሱም መሠረት ላይ ይቆማል አለኝ። ዘካርያስ 5፡5-11።

በ«ክፋት» ተመልክታ የተወከለችው ጳጳሳትነት፣ ወይም ጳውሎስ «ያ ክፋው» ብሎ የጠራው፣ በ1798 ዓ.ም. እርስዋ በተቀመጠችበት ቅርጫት ላይ የእርሳስ መክደኛ በተቀመጠ ጊዜ ገዳይ ቁስሉን ተቀበለች። ከዚያ በኋላ መንፈሳዊነትና ከእምነት የወደቀ ፕሮቴስታንትነት እርስዋን ከፍ አድርገው በሺናር ቤት ሊሠሩለት ነው፤ በዚያው ጊዜ እግዚአብሔር እንደ ዓላማ ሊያነሣው ያለውን ቤት ማንጠናቀቁን ያበቃ ይሆናል። በዘካርያስ ውስጥ ሐሰተኛው ዓላማ የክፋት ሴት ናት፤ ዓላማውም እንደ ርግቦች ተመልክቷል። ከዚያም ዓላም በእያንዳንዱ ርኩስና የተጠላ ወፍ ግቢ የሆነችውን ሮምን፣ ወይም ከሰው ዘር ጋር የእግዚአብሔር ኪዳን ምልክት የሆነችውን ርግብ መምረጥ ይሆንበታል።

እርሱም በጎይለኛ ድምፅ ጮኸ፡ «ታላቂቱ ባቢሎን ወድቃለች፣ ወድቃለች፤ የአጋንንትም ማደሪያ፣ የክፋ መንፈስም ሁሉ መያዣ፣ የርኩስና የተጠላ ወፍም ሁሉ ቤት ሆናለች» ብሎ ነገረ። ራእይ 18፡2።

ክርስቶስ ከሞቱና ከትንሣኤው ጋር በተያያዘ፣ “ይህን መቅደስ አፍርሱት፣ በሦስት ቀንም አነሣዋለሁ” ብሎ ተናገረ። እነዚያ ሦስት ቀኖች እንደ ሙሴ፣ እንደ ክርስቶስ እና እንደ ሚሊራውያን ሁኔታ መቅደስ የሚነሣበትን ትንቢታዊ ዘመን ይወክላሉ። ለአብራም መሥዋዕት የተጠየቀው የሦስት ዓመት ጊደር፣ የሦስት ዓመት ፍየል እና የሦስት ዓመት በግ መሆናቸው፣ አሁን እያሰብናቸው ባሉት ከሦስቱ የኪዳን ታሪኮች እያንዳንዱ ውስጥ መቅደስ እንደሚቋቋም ያመለክታል። የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ የመጨረሻው የኪዳን መቅደስ፣ እንደ ዘውድ ወደ ሰማይ የሚነሣ ዓርማ ነው። ስለዚህ ጊደር፣ ፍየሉ እና በጉ የምድር አራዊት ናቸው፤ ይህም በሰማያት ከሚበሩት ወፎች ጋር ያለውን ልዩነት ያሳያል። በመጨረሻዎቹ ቀኖች የሚቋቋመው የኪዳን መቅደስ፣ ኢየሩሳሌም ከኮረብቶችና ከተራሮች ሁሉ በላይ በሚነሣበት ጊዜ ነው።

ምንም እንኳን በአብራም ከሦስቱ የቃል ኪዳን እርምጃዎች መጀመሪያው ውስጥ ያሉትን ክፍሎች ሁሉ ገና ሙሉ በሙሉ ባለወቅሁም፣ እስካሁን ድረስ የመረመርናቸው እያንዳንዱ ክፍል በጥንታዊቷ ቃል በቃል እስራኤል መጀመሪያና ፍጻሜ ውስጥ፣ እንዲሁም በዘመናዊቷ እስራኤል መጀመሪያ ውስጥ ተመሳሳይ አቻ አለው። በአብራም የቃል ኪዳን የመጀመሪያ እርምጃ ውስጥ ያሉትን የራእይ አሠራ አራት መላእክት ሦስቱን እርምጃዎች አሳይተናል። በአብራም የቃል ኪዳን የመጀመሪያ እርምጃ ውስጥ ያለው የሦስቱ መላእክት ፍራክታል፣ የአብራምን ሁለተኛና ሦስተኛ የቃል ኪዳን እርምጃዎች ስንመለከት ይበልጥ ግልጽ በሆነ ሁኔታ ይጸናል።

የአብራም “ስምንቱ” መሥዋዕቶች በሙሴ መቅደስ ሥርዓቶች ክፍል የሚሆኑ መሥዋዕቶችን ብቻ አይወክሉም፤ ነገር ግን በእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ሕዝብ ታሪክ ውስጥ ያለውን የትንቢታዊ ዘመን ሚና ይገልጣሉ እና ያረጋግጣሉ። እነርሱም እስራኤል በቀጥታም ሆነ በመንፈሳዊ መልኩ እንደ እግዚአብሔር የተመረጠ ሕዝብ ያሉትን መጀመሪያና ፍጻሜዎች ያረጋግጣሉ።

የጳውሎስ 430 ዓመታት፣ ከአብራም 400 ዓመታት በአመክንዮ ሊለዩ የማይችሉ ትንቢታዊ ዘመናት ናቸው። እነዚህ አንዱን በሌላው ላይ በማስረጃ ሲያኖሩአቸው፣ ከዚያም በኋላ አራት መቶ ዓመታት የሚከተሉትን የሰላሳ ዓመታት ጊዜ ያመነጩሉ። በሚቀጥለው ጽሑፍ የምንቀጥለው በዚህ ላይ ነው።

«በብሉይ ኪዳን የተመዘገቡት ትንቢቶች ለመጨረሻው ዘመን የጌታ ቃል ናቸው፣ እኛም የሳን ፍራንሲስኮን ጥፋት እንዳየን እንዲሁ በእርግጥ ይፈጸማሉ።» ደብዳቤ 154፣ ግንቦት 26፣ 1906።